

*Плетенецька Ю. М.,**кандидат філологічних наук,**доцент кафедри англійської філології і перекладу
Національного авіаційного університету*

УНІВЕРСАЛЬНІ ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ ВІЙНА У ТЕКСТАХ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ

Анотація. Статтю присвячено аналізу універсальних засобів вербалізації концепту ВІЙНА у текстах сучасних українських пісень. Концепт ВІЙНА має універсальний та індивідуальний характер, який варіюється в залежності від кожного народу та навіть кожної окремої людини. Універсальний аспект полягає в тому, що всі народи світу в історії переживали війни та часто стикалися з конфліктами з іншими народами протягом десятиліть. Однак, кожен народ має свій унікальний підхід до цього концепту, і ВІЙНА має власні особливості та значення, які визначаються контекстом національної історії.

Універсальні засоби репрезентації концепту ВІЙНА у текстах вибраних пісень розподіляємо на три лексико-тематичні групи: військові поняття, фізичні стани людини та бінарні опозиції. Концепт ВІЙНА в українських піснях на лексичному рівні вербалізується через застосування таких військових понять: ФРОНТ, БІЙ, КУЛІ, ТАНК, ЗБРОЯ, ВИСТРІЛИ, ПОВІТРЯНА ТРИВОГА, ВОГОНЬ. До лексико-тематичної групи, що характеризує фізичні та емоційні стани людини – належать такі поняття, як: СМЕРТЬ, КРОВ, РАНИ, БІЛЬ, СЛЬОЗИ, ЛЮТЬ. Поняття, що утворюють бінарні опозиції ґрунтуються на розподілі світу на чорне та біле, на загарбників та захисників. Означення добра і зла та їхніх ознак є універсальним для уявлення всіх людей. Бінарність воєнного світу на мовному рівні формується за допомогою займенників та шлямом прийому протиставлення. Сторона захисників та добра представлена у текстах пісень такими вічними цінностями як ВІРА, СВОБОДА, ПРАВДА, МИР, ДОБРО, ЛЮБОВ, ВОЛЯ. Натомість їм протиставлені поняття ЗЛО, НЕЧИСТОТА та ВОРОГ.

З'ясування значення таких слів за словником української мови дозволило нам розширити список цих універсальних понять та включити сюди синонімічні поняття.

Відштовхуючись від понять, що у піснях позначають протилежність ВІЙНИ, ми встановили, чим не є ВІЙНА в колективному уявленні людей – що буде вагомою характеристикою даного концепту. ВІЙНА не є ДОВІР'Я, ЖИТТЯ, ІСНУВАННЯ, ЛЕГКІСТЬ, ПРОСТОТА, НЕВИМУШЕНІСТЬ, ІСТИНА, СПРАВЕДЛИВІСТЬ, ПОРЯДОК, ПРАВДИВІСТЬ, ПРАВИЛЬНІСТЬ, ЗГОДА, СПОКІЙ, ТИША, БЛАГО, СВОБОДА, НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

Ключові слова: концепт ВІЙНА, українська пісня, військові поняття, бінарні опозиції, фізичні стани, вербалізація.

Постановка проблеми. ВІЙНА як концепт є відомим для всіх народів та країн цього світу. Протягом усієї історії людство перебувало у стані війн: локальних, масштабних, а протягом ХХ століття – світових. Природньо, що концепт ВІЙНА означений універсальними поняттями, зрозумілими для усіх сторін конфліктів, позачасовими та, на жаль, вічними.

Помічаємо, що у текстах вибраних пісень концепт ВІЙНА вербалізується як за допомогою універсальних засобів, так і за допомогою засобів із національно-специфічними рисами.

Війна є частою темою в англійських піснях, оскільки вони можуть слугувати своєрідним архівом історії та подій. Пісні фіксують мовні зміни, а також переживання та точки зору тих, хто пережив воєнні події, і можуть допомагати в збереженні пам'яті про них.

До дослідження пісні як культурного феномену зверталася низка дослідників, зокрема В. Андрущенко [1], В. Верьовкіна [2], С. Виткалова [3], О. Воробйова [4], В. Марченко [5], Л. Сбігнева [6], А. Фурдичко [7] та ін.

Метою дослідження є проаналізувати універсальні засоби вербалізації концепту ВІЙНА у текстах сучасних українських пісень; дослідити їхню семантичну навантаженість; розкрити слова, образи та символи, які використовуються для передачі почуттів, думок та емоцій, пов'язаних з війною.

Виклад основного матеріалу. Після 24 лютого 2022 року українські пісні у переважній більшості так чи інакше стосуються війни та переживань з її приводу. Хоч виконавці зосереджені на почуттєвих аспектах та осмисленні реальності, вони у своїх текстах використовують чимало військової термінології, назви техніки, поняття, що стосуються військової тактики. Використання військових термінів та понять також є характерним для багатьох англомовних пісень про війну. Це допомагає пісням висловлювати реалії бойових дій, а також виражати емоції, враження від війни та, власне, ставлення до неї крізь роки.

Універсальні засоби репрезентації концепту ВІЙНА у текстах вибраних пісень розподіляємо на три лексико-тематичні групи: військові поняття, фізичні стани людини та бінарні опозиції.

Вважаємо військові поняття універсальними засобами вербалізації концепту ВІЙНА, оскільки ці терміни є уніфікованими та однаковими для всіх армій світу.

Концепт ВІЙНА в українських піснях на лексичному рівні вербалізується через застосування таких військових понять: ФРОНТ, БІЙ, КУЛІ, ТАНК, ЗБРОЯ, ВИСТРІЛИ, ПОВІТРЯНА ТРИВОГА, ВОГОНЬ – та похідних від них дій: РОЗБОМБИТИ, РОЗСТРІЛЯТИ, ПРИСТРЕЛИТИ, РОЗДІЛИТИ, ВБИТИ.

Наведемо приклади із текстів пісень:

Jerry Heil – #МРІЯ [8]:

«На **фронті** в Мелітополі

й в **бою** в інтернеті»;

«Вони можуть **розбомбити** Щастя,

Вони можуть **розстріляти** «Мрію».

Але **вбити** волю їм не вдасться!

Кожен буде жати, що посіяв».

alyona alyona – Чому? (feat. Jerry Heil) [9]:
 «І ми розбіглися всі у різні сторони:
 Деталі із одного механізму
 Хтось рано, а хтось пізно
 Щоб свої землі **боронити**».

KALUSH x SKOFKA – Батьківщина [10]:
 «**Кулі**-дебіли полетіли»;
 «Скільки не **стріляй** в наш край,
 Скільки не пали поля...»

SKOFKA – Не забудем і не пробачим [11]:
 «Не забудем і не пробачим
 Радий бачить, як горить ваш **танчик**».

SHUMEI – Тривога [12]:
 «Ти знов не спиш,
Зброя навкис...»;
 «**Повітряна тривога!**..
 Десь **танки** три горять,
 А зліва побратими
 Відстрілюють ребят»;
 «**Кулі** нам летять у очі
 Та ми разом стоїмо!..»

НК – Я – Україна [13]:
 «Я захищу тебе від **куль**
 Що в мене цілять звідусіль»

Антитіла – Фортеця Бахмут [14]:
 «З неба нам сил дають,
 Волю, **вогонь** і лють!
 Стіни горять в **бою**,
 Мамо, а я стою»

Арсен Мірзоян – Вальс Ірпінь [15]:
 «Скільки імен, висікли **кулі** на стінах?»

Гурт Будьмо – Війна 30-ї весни [16]
 «Ця війна нас всіх з'єднала
 Об'єднала і **фронт**, і тили
 Щоб земля наша вільною стала
 І щоб весни в нас мирні були»

TVORCHI – Боремося [17]
 «Боремося та усіх поборемо
 Летять **кулі**, а ми міцно стоїмо
 Боремося **розділилися** світи
 За свободу поєдналися голоси»

Для того, аби розширити межі концепту та дослідити, які поняття становлять його периферію, варто дослідити значення наведених слів.

Згідно зі словником української мови в 11 томах:

ФРОНТ – 1) «лицева сторона»; 2) «сторона військової частини, підрозділу, обернена до ворога, а також територія, зайнята такою частиною, підрозділом»; 3) «місце, район, де відбуваються воєнні дії і розташовані діючі війська під час війни; протилежне – тил»; 4) «найбільше військо з'єднання, що діє під час війни під командуванням одного воєначальника» [18].

БІЙ – 1) «дія за значенням битися»; 2) «**сутичка** ворожих військ або військових з'єднань і т. ін.»; 3) «**змагання, боротьба** за що-небудь»; 4) «**завдання ударів; покарання**»; 5) «дія за значенням бити і звуки, утворювані цією дією»; 6) «битий посуд, скло, черепиця і т. ін.»; 7) «забивання худоби»; 8) «спортивне змагання з боротьби, боксу і т. ін.» [18].

КУЛЯ – 1) «геометричне тіло, утворене обертанням кола навколо свого діаметра»; 2) «предмет, що має таку форму»; 3) «маленький свинцевий або сталевий **снаряд** для стрільби із ручної **вогнепальної зброї і кулеметів**, що являє собою передню частину бойового **патрона**»; 4) «**бомба**» [18].

ТАНК – 1) «бойова броньована всюдихідна машина на гусеницях, озброєна **гарматою** та **кулеметами**, встановленими на башті, що обертається» [18].

ЗБРОЯ – 1) «зброя для нападу або оборони»; 2) «уживається як символ військової справи»; 3) «засіб для **боротьби** з ким-, чим-небудь, для досягнення якої-небудь мети» [18].

ВИСТРІЛИ (те ж що й **ПОСТРІЛИ**) – 1) «виліт кулі або снаряда з каналу ствола вогнепальної зброї, спричинений вибухом порохового наряду»; 2) «звук від вибуху порохового заряду в каналі ствола вогнепальної зброї» [18].

ПОВІТРЯНА ТРИВОГА – 1) «сигнали, які попереджують про наближення ворожої **авіації**, про **наліт** з повітря» [18].

ВОГОНЬ – 1) «розжарені гази, що виділяються під час горіння й світяться сліпучим світлом; полум'я»; 2) «душевне піднесення, натхнення»; 3) «вогнище»; 4) «світло сонця, освітлювальних приладів»; 5) «про жар, підвищену температуру тіла»; 6) «**стрільба** з гвинтівки, гармат і т. ін.»; 7) «військова команда для здійснення пострілу; наказ стріляти» [18].

РОЗБОМБИТИ – 1) «**розбити, зруйнувати** що-небудь, **знищити** когось бомбардуванням»; 2) «дуже розкритикувати або вилаяти кого-небудь за щось» [18].

РОЗСТРІЛЯТИ – 1) «піддавати смертній карі, що здійснюється пострілом із вогнепальної зброї»; 2) «стріляючи з близької відстані, піддавати сильному **обстрілу**»; 3) «стріляючи, витрачати, використовувати патрони, снаряди і т. ін.» [18].

ПРИСТРЕЛИТИ – 1) «убивати або добивати пострілом кого-небудь» [18].

ВБИТИ – 1) «позбавляти життя (ударом чого-небудь, вогнепальною або холодною зброєю і т. ін.); **умертвляти**»; 2) «доводити до перевтоми, знесилення, виснаження»; 3) «з силою бити кого-небудь»; 4) «дуже засмучувати, завдавати великого душевного болю»; 5) «призводити до занепаду, зникнення чого-небудь»; 6) «марно витрачати, **губити** (час, життя, сили і т. ін.)»; 7) «ударяючи, робити щільнішим, твердішим; ущільнювати» [18].

Наступна лексико-тематична група, котра є універсальним засобом вербалізації концепту **ВІЙНА** є **фізичні та емоційні стани людини**. Війна нещадно руйнує людські життя, а ті люди, котрим щастить вижити та врятуватися, майже завжди страждають від почуття провини та глибокого смутку.

У проаналізованих українських піснях помічаємо такі слова, що належать до цієї лексико-тематичної групи: **СМЕРТЬ, КРОВ, РАНИ, БІЛЬ, СЛЬОЗИ, ЛЮТЬ**.

alyona alyona – Чому? (feat. Jerry Heil) [9]:

«І душу тепер ранив **смерть**, і вже не ранив слово
 Вирвіть мені серце, люди, адже я не робот!
 Скільки ще пролітись має **крові**?»

SHUMEI – Тривога [12]:
«**Кров...** Сон... Сліз тон...
Вийду знов!...»

НК – Я – Україна [13]:
«Загояться всі **рани**,
Розчиниться вся **кров**
Колись мене побачиш ти квітучою
і знов...»;
«Тому що я – Україна
Я витримаю **біль**».

Антитіла – Фортеця Бахмут [14]:
«З неба нам сил дають,
Воло, вогонь і **лють!**»;
«Зараз буде база.
Вимикаєм **біль**, старі образи».

Згідно з словником української мови в 11 томах:
СМЕРТЬ – 1) «припинення життєдіяльності організму і загибель його; припинення біологічного обміну речовин в організмі або його частині»; 2) «припинення існування людини, тварини; протилежне життя; **кончина, скін**»; 3) «щось дуже погане, неприємне, небажане» [18].

КРОВ – 1) «червона рідина, яка, циркулюючи в замкнутій кровоносній системі організму, забезпечує живлення його клітин і обмін речовин у ньому»; 2) «людські **жертви** при якому-небудь зіткненні, боротьбі, війні тощо; убивства, кровопролиття»; 3) «про рід, походження, національність людини»; 4) «про вдачу, характер, темперамент людини»; 5) «про те, що придбане важкою працею, великими зусиллями» [18].

РАНИ – 1) «пошкодження тканин тіла або внутрішніх органів людини, тварини чим-небудь.»; 2) «сильне **переживання**, душевний біль, **страждання**»; 3) «матеріальна і моральна **шкода**, заподіяна кому-, чому-небудь» [18].

БІЛЬ – 1) «відчуття **фізичного страждання**»; 2) «відчуття прикраси, образи, смутку» [18].

СЛІЗОЗИ – 1) «безбарвна прозора солонувата рідина, яку виділяють розміщені в очній ямці залози при деяких фізіологічних або психічних станах (при подразненні, болі або сильних душевних переживаннях і т. ін.)»; 2) «**плач, ридання**»; 3) «**горе, страждання**»; 4) «краплини соку, вологи, що виділяються на поверхні чого-небудь» [18].

ЛЮТЬ – 1) «лютування»; 2) «почуття **роздратування, злості, гніву**»; 3) «чого, яка. Надзвичайної сили вияв (про мороз, негоду тощо)» [18].

Зрештою, третя лексико-тематична група – поняття, що утворюють **бінарні опозиції**. Війна розділяє світ на чорне та біле, на загарбників та захисників. Тому вважаємо, що означення добра і зла та їхніх ознак є універсальним для уявлення всіх людей.

Помічаємо, що бінарність воєнного світу може бути побудована на займенниках, а також на прийомі протиставлення:

Jerry Heil – #МРІЯ [8]
«**Одним** за нас страшно,
Іншим – за себе стидно.
Вони дивляться крізь ящик –
По ящику краще видно».

alyona alyona – Чому? (feat. Jerry Heil) [9]:
«І хай із неба ллє ця цілюща повінь
Бо спершу за **своє**, а за **інше** – потім»;
«Та як по крупиці зібратися в ціле
Коли все навколо лиш **чорне та біле?**».

Сторона захисників та добра представлена у текстах пісень такими вічними цінностями як ВІРА, СВОБОДА, ПРАВДА, МИР, ДОБРО, ЛЮБОВ, ВОЛЯ. Натомість їм протиставлені поняття ЗЛО, НЕЧИСТОТА та ВОРОГ.

Jerry Heil – #МРІЯ [8]:
«Але якщо є **віра**, то вистачить сил»

KALUSH x SKOFKA – Батьківщина [10]:
«Наша Батьківщина за **свободу**
Перегризе горло»;
«Звідки чорнила виливали
Явно що там **нечистота**».

SKOFKA – ЧУТИ ГІМН [19]:
«За нами **правда**, значить вистоїм ми ваші вистріл,
За нами **правда**, а її ніяк не пристрелять,
За нами **правда**, значить визволим село ми за селом,
За нами **правда**, значить ми з долин повиганяєм **зло**»

Макс Барских – Буде весна [20]:
«І **ворог** лежить, мовчить»;
«Наша **віра** єднає серця»

НК – Я – Україна [13]:
«**Свобода** в серці як крила
І **мир** повернеться знов
Знаю // З тобою я все подолаю
Завжди **добро** перемагає і переможе **любов**».

ВІРА – 1) «упевненість у чомусь, у здійсненні чого-небудь»; 2) «**довір'я**»; 3) «визнання існування бога, переконання в реальному існуванні чогось надприродного» [18].

СВОБОДА – 1) «Відсутність політичного й економічного гноблення, утиску й обмежень у суспільно-політичному житті якого-небудь класу або всього суспільства; воля»; 2) «перебування не під арештом, не ув'язненим, не в неволі і т. ін.»; 3) «**життя, існування** і т. ін. без залежності від кого-небудь, можливість поводитися на свій розсуд»; 4) «можливість діяти без перешкод і заборон у якій-небудь галузі»; 5) «філософська категорія – можливість вияву суб'єктом своєї волі в умовах усвідомлення законів розвитку природи і суспільства»; 6) «**легкість**, відсутність утруднень у чому-небудь»; 7) «**простота, невимушеність** у поведженні»; 8) «вільний від праці час» [18].

ПРАВДА – 1) «те, що відповідає дійсності; **істина**»; 2) «**правдивість; правильність**»; 3) «**справедливість; порядок**»; 4) «назва кодексів середньовічного права»; 5) «справді, насправді» [18].

МИР – 1) «відсутність незгоди, ворожнечі, сварок; **згода**»; 2) «відсутність збройної боротьби між двома або кількома народами, державами; протилежне – війна»; 3) «угода сторін, що воюють між собою, про припинення воєнних дій; мирний договір»; 4) «**спокій, тиша**» [18].

ДОБРО – 1) «усе позитивне в житті людей, що відповідає їх інтересам, бажанням, мріям; **благо**; протилежне – лихо, зло»; 2) «про задоволення, яке хто-небудь відчуває від певного становища, певних обставин і т. ін.»; 3) «сукупність належних кому-небудь речей, предметів, цінностей і т. ін.; майно» [18].

ЛЮБОВ – 1) «почуття **глибокої сердечної прихильності** до особи іншої статі; кохання»; 2) «почуття **глибокої сердечної прив'язаності до кого-, чого-небудь**»; 3) «інтерес до чого-небудь» [18].

ВОЛЯ – 1) «одна з функцій людської психіки, яка полягає насамперед у владі над собою, керуванні своїми діями й свідомому регулюванні своєї поведінки»; 2) «бажання, хотіння»; 3) «**право розпоряджатися на свій розсуд**; влада»; 4) «відсутність обмежень; привілля»; 5) «**свобода, незалежність**; протилежне – неволя, рабство»; 6) «звільнення селян від кріпацтва» [18].

ЗЛО – 1) «що-небудь погане, недобре; протилежне добро»; 2) «**несчастя, лихо, горе**»; 3) «почуття роздратування, гніву, досади; розлюченість» [18].

НЕЧИСТОТА – 1) «наявність бруду, сміття і т. ін. де-небудь»; 2) «покидьки, помії; те, що знаходиться на смітниках, в каналізаційних трубах і т. ін.» [18].

ВОРОГ – 1) «той, хто перебуває в стані ворожнечі, боротьби з ким-небудь; **недруг, супротивник**»; 2) «супротивник на війні, у воєнних діях» [18].

Висновки. Отже, ми проаналізували та встановили універсальні засоби вербалізації концепту ВІЙНА у текстах сучасних українських пісень та розподілили їх на три лексико-тематичні групи: військові поняття, фізичні та емоційні стани людини та бінарні опозиції. З'ясування значення цих слів за словником української мови дозволило нам розширити список цих універсальних понять та включити сюди синонімічні поняття.

Відштовхуючись від понять, що у піснях позначають протилежність ВІЙНИ, ми можемо встановити, чим не є ВІЙНА в колективному уявленні людей – що буде вагомою характеристикою даного концепту. ВІЙНА не є ДОВІР'Я, ЖИТТЯ, ІСНУВАННЯ, ЛЕГКІСТЬ, ПРОСТОТА, НЕВИМУШЕНІСТЬ, ІСТИНА, СПРАВЕДЛИВІСТЬ, ПОРЯДОК, ПРАВДИВІСТЬ, ПРАВИЛЬНІСТЬ, ЗГОДА, СПОКІЙ, ТИША, БЛАГО, СВОБОДА, НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

Література:

- Андрущенко В. Пісенна культура українського народу. *Слово Промісвіти*. Від 12–18 березня 2020 р. Ч. 11. С. 6.
- Верьовкін В. В. Відображення уявлень про війну в античній і сучасній мовній свідомості (на матеріалі давньогрецької, латинської, англійської, німецької та української мов). Київ, 2013. 212 с.
- Виткалов С. Народна музична культура як фактор національної самоідентифікації. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2020. № 35. С. 252–254.
- Воробйова О. Концептологія в Україні: здобутки, проблеми, прорахунки. *Вісник КНЛУ. Серія: Філологія*. 2011. Т. 14. № 2. С. 53–64.
- Марченко В. Мовленнєво-музичний твір як елемент пісенного дискурсу. *Науковий вісник Східноєвропейського університету імені Лесі Українки*. 2014. № 4. С. 102–106.
- Сбітнева Л. Пісенна культура України як джерело духовності українського народу. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2022. № 2(104). С. 126–133. 5(35).
- Фурдичко А. Ціннісні засади народної пісенної творчості та їхня роль у формуванні культури особистості. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*, 2015. № 32. С. 114–119.
- Jerry Heil – Мрія. URL: <https://lyricstranslate.com/uk/jerry-heil-mriya-lyrics.html>

- alyona alyona – Чому? (feat. Jerry Heil). URL: <https://genius.com/Alyona-alyona-why-lyrics>
- KALUSH x SKOFKA – Батьківщина. URL: <https://genius.com/Skofka-homeland-lyrics>
- SKOFKA – Не забудем і не пробачим. URL: <https://pisni.ua/skofka-ne-zabudem-i-ne-probachym>
- SHUMEI – Тривога. URL: <https://www.pisni.org.ua/songs/6445353.html>
- NK – Я – Україна. URL: <https://pisni.ua/nk-nastia-kamenskykh-ya-ukraina>
- Антитіла – Фортеця Бахмут. URL: <https://pisni.ua/antytilya-fortetsia-bakhmut>
- Арсен Мірзоян – Вальс Ірпінь. URL: <https://pisni.ua/arsen-mirzoian-vals-irpin>
- Гурт Будьмо – Війна 30-ї весни. URL: <https://pesnihi.com/lyrics/g/gurt-budmo/vijna-30-i-vesni.html>
- TVORCHI – Боремося. URL: <https://pisni.ua/tvorchi-boremosia>
- Словник української мови: у 11 томах. URL: <http://sum.in.ua/>
- SKOFKA – Чути гімн. URL: <https://genius.com/Skofka-hear-the-anthem-lyrics>
- Макс Барських – Хай буде весна. URL: <https://genius.com/Max-barskih-will-be-spring-lyrics>

Pletenetska Yu. Universal means of verbalization of concept WAR in texts of modern Ukrainian songs

Summary. The article is devoted to the analysis of universal means of verbalization of concept WAR in texts of modern Ukrainian songs. The concept of WAR has a universal and individual character, which varies depending on each nation and even each individual. The universal aspect is that all the peoples of the world in history have experienced wars and often faced conflicts with other peoples for decades. However, each nation has its own unique approach to this concept, and WAR has its own characteristics and meanings, which are determined by the context of national history.

Universal means of representing the concept of WAR in the texts of chosen songs are divided into three lexical-thematic groups: military concepts, physical states of a person and binary oppositions. The concept of WAR in Ukrainian songs at the lexical level is verbalized through the use of such military concepts: FRONT LINE, BATTLE, BULLETS, TANK, WEAPON, SHOOTING, AIR RAID, FIRE. The lexical-thematic group that characterizes the physical and emotional states of a person includes such concepts as: DEATH, BLOOD, WOUNDS, PAIN, TEARS, RAGE. The concepts that form binary oppositions are based on the division of the world into black and white, as well as on invaders and defenders. The definition of good and evil and their signs is universal for the representation of all people. The binary nature of the military world at the linguistic level is formed with the help of pronouns and by means of opposition. The defenders and the value of good are represented in the songs by such eternal values as FAITH, FREEDOM, TRUTH, PEACE, GOOD, LOVE, WILL. Instead, they are opposed to the concepts of EVIL, IMPURITY and ENEMY.

Finding out the meaning of such words according to the dictionary of the Ukrainian language allowed us to expand the list of these universal concepts and also include synonymous concepts.

Based on the concepts that denote the opposite of WAR in the songs, we have established what WAR is not in the collective representation of people – which will be a significant characteristic of this concept. Therefore, WAR is not TRUST, LIFE, EXISTENCE, EASE, SIMPLICITY, EASE, TRUTH, JUSTICE, ORDER, TRUTHFULNESS, CORRECTNESS, AGREEMENT, PEACE, SILENCE, GOOD, FREEDOM, INDEPENDENCE.

Key words: concept of WAR, Ukrainian song, military concepts, binary opposition, physical states, verbalization.